

Delavnica »Ena človeška družina, hrana za vse«

Pogovorna delavnica o problematiki lakote po svetu

Karitas ✝

one human family,
food for all ✝

Cilji: Otrokom, učencem, dijakom spodbuditi, k razmišljanju o problematiki lakote po svetu (o njenih vzrokih in posledicah) in jih spodbuditi k solidarnosti z njihovimi vrstniki, ki trpijo zaradi pomanjkanja hrane.

Oblika dela: individualna, skupinska.

Metode dela: razlaga, razgovor, prikazovanje.

Učna sredstva in pripomočki: film (spletna stran Slovenske karitas, <http://www.karitas.si/mednarodna-pomoc/podnebne-spremembe1/gradiva-za-ucitelje/> ali DVD Živi preprosto in solidarno), PPT predstavitev »Ena človeška družina, hrana za vse«, lahko tudi šelešamer, če boste delali plakate.

Čas trajanja: 1 šolska ura.

Potek delavnice:

1. Za uvod si z otroci/učenci/dijaki lahko **pogledate katerega izmed filmov**, ki smo jih na Slovenski karitas pripravili za izvedbo delavnic o problematiki podnebnih sprememb v povezavi z revščino v Afriki »Živi preprosto in solidarno – v smeri porbdn4e pravičnosti« (priporočamo Zgodbo dečka Nangira iz Kenije). V srednjih šolah si lahko ogledate film v angl., in sicer tretji film na strani Caritas Anglije in Walesa – CAFOD-a: <http://www.cafod.org.uk/Media/Files/Resources/Primary/resource-pages/Food-films-for-children>

Po ogledu filma se na kratko pogovorite o njegovi vsebini.

Za ves nadaljnji del delavnice si lahko pomagata s **pripravljenim PowerPoint predstavitevjo »Ena človeška družina, hrana za vse«**, ki ste jo prejeli.

2. Nato se z otroci/učenci pogovorite o sledečih vprašanjih/temah (lahko sedite v krogu in si simbolično podajate kos hrane, kot je na primer jabolko, tisti, ki ga drži v rokah, govori)

- Vsak od otrok/učencev **naj najprej pove kaj je danes jedel za zajtrk ali včeraj čez dan** in kako se je odločil, kaj bo jedel (v naši državi se pogosto odločimo sami kaj bomo jedli). Učitelj zapiše na tablo kar učenci povedo in naj število različne hrane prešteje in jim razloži o pomenu, da jemo različno hrano in o tem, da imamo mi veliko izbiro le-te.
- Nato se pogovorite o tem, **kašno izbiro hrane imajo otroci, njihovi vrstniki v revnejših državah po svetu, kot na primer otroci v državah podsaharske Afrike** (ko otroci nekaj naštejejo jim pokažite jim PPT slide 3) in jim povejte, da gredo otroci v Afriki velikokrat lačni spat in ker ni dovolj hrane za vse, njihovi starši se morajo pogosto odločiti o tem kateri otrok bo danes lačen in kateri ne.
- Nato se pogovorite se z otroki/učenci **zakaj so ljudje po svetu lačni (najprej vprašajte njih): ker nimajo dovolj lastne zemlje, semen in orodja**, da bi lahko pridelali hrano za svojo družino, ali ker **nimajo dovolj denarja, da bi kupili hrano**, ali pa zaradi vse **pogostejših suš**, ki jih povzročajo podnebne spremembe – vprašajte otroke kaj je suša? (pomanjkanje dežja v nekaterih krajih in zato ne morejo pridelati dovolj hrane, živali poginejo ... po drugi strani pa včasih pade, kje tudi preveč dežja in odplakne pridelek (slide 6). Vprašajte učence/otroke kako doma pridejo do hrane: ali jo kupijo v trgovini ali jo tudi sami kaj pridelajo doma na vrtu (koliko truda je potrebno v to slednje vložiti)?
- Otrokom/učencem povejte, da **na svetu danes 870 milijonov ljudi oziroma vsak 8 prebivalec sveta, trpi za kronično lakoto**, med njimi je veliko otrok. Vsak 6 otrok v državah v razvoju (revnejših državah sveta) je podhranjen (cca. 100 milijonov otrok).

3. Nato otrokom razložite **kaj je podhranjenost** in kako **podhranjenost vpliva na življenja otrok** (lahko uporabite sliko na spletni strani Caritas Internationalis <http://food.caritas.org/what-hunger-does-to-children/ali slide 3>).

Do podhranjenosti pride, če otrok ne poje dovolj beljakovin, ki jih telo nujno potrebuje za svoje delovanje. Vprašajte otroke, katera živila vsebujejo beljakovine (fižol, jajca ...)

Kako podhranjenost vpliva na otroke: oziroma v spodnjem besedilu:

Podhranjeni občutijo posledice celo življenje. Zaradi hudega pomanjkanja hrane **se otroci slabše umsko in telesno razvijejo** – težje se učijo, nekateri ne zrastejo tudi svojim letom primerno. Na primer, otroci, ki so stari 9 let izgledajo veliki kot 5-letni otroci ...

Vpliv podhranjenosti na posamezne dele telesa:

GLAVA: "Podhranjeni otroci čutijo omedlevaro, omotico. Ne vidijo jasno. Huda prehranjenost vpliva tudi na možgane. Tudi možgani potrebujejo hrano. Podhranjeni otroci, ki hodijo v šolo, se zelo težko učijo. Njihova učna uspešnost v šoli je zelo slaba. Podhranjenost jim pusti posledice na intelektualnem področju celo življenje.«

OČI: "Oči lačnih otrok so zelo suhe in se ne premikajo veliko. Ti otroci imajo zelo žalosten pogled, dokler se njihovo stanje ne izboljša.«

USTA: "Podhranjeni otroci včasih ne morejo odpreti ust, ker so njihova usta tako izsušena ... zato jim na začetku dajejo hrano po cevki skozi nos, dokler se sami ne začnejo odzivati.

LASJE: "Zaradi lakote lasje postanejo krhki in včasih začnejo izpadati. Otrokom se začne spreminjati tudi barva las, postanejo bolj rdeči."

GRLO: "Če jim daš hrano, jo bodo jedli hitro in lahko bruhalo. Moraš jih hraniti počasi. Sestre v zdravstvenih centrih jim dajejo le mleko, dokler malo ne pridobijo na teži."

IMUNSKI SISTEM: "Pri lačnih ljudeh se druge bolezni razvijajo hitreje, ker nimajo dovolj protiteles za boj proti boleznem. Njihov imenski sistem je oslabiljen in zato so v večji nevarnosti, da zbolijo."

- Otrokom/učencem **nato recite naj zaprejo oči, in naj si predstavljajo, da bi bili današnji dan brez vseh obrokov – brez hrane.** Povedo naj, kako bi se počutili, kako bi potem izgledal njihov dan. Vprašajte jih, če so že kdaj občutili lakoto in kako so se ob tem počutili.
- Nato povejte otrokom/učencem, da **je na svetu dovolj hrane za vse ljudi, samo, da ni pravično in enakovredno razporejena** (predvsem zaradi pohlepa po dobičku/bogastvu – kot zaradi nepravičnih politik in praks – prilagajanje cen hrane razmeram na trgu, zaradi oboroženih konfliktov, zaradi uporabe hrane za proizvodnjo energije (kot je pridelava bio olja iz koruze) namesto uporabe za hrano za ljudi itd.).
- Z otroci/učenci/dijaki **si nato lahko ogledate animirani film z zelo bogatim sporočilom**, ki je nastal v okviru globalne kampanje Caritas Internationalis »Ena človeška družina, hrana za vse«, kateri se je pridružila tudi Slovenska karitas. Razložite jim, da **film temelji na starodavni zgodbi o lakoti in medsebojnem delitvi hrane.** Prispodoba uporabe dolgih žlic nas v filmu uči, da ko želimo nahraniti le sebe, smo vsi lačni. Ko pa se osredotočimo na lakoto naših sosedov, odkrijemo, da vedno obstajajo načini, da lahko nahranimo vse. Film je dostopen na <https://www.youtube.com/watch?v=qhU5JEd-XRo>
- Z otroci/učenci **se pogovorite, kaj lahko vsakdo izmed nas v vsakdanjem življenju stori v povezavi z odnosom do hrane**, da bi bila hrana na svetu bolj pravično porazdeljena, v solidarnosti do otrok, vrstnikov po svetu, ki trpijo zaradi lakote? Z otroci, učenci, mladimi se lahko na tem pogovorite, da boste odslej bolj pazili, da boste imeli lep odnos do hrane, da hrane ne boste metali proč (**1/3 vse pridelane hrane na svetu se vsako leto vrže v smeti**), ampak da boste dali na krožnik samo toliko kot boste pojedli ..., da boste podelili tudi kaj z drugimi, ki imajo manj ... **Prosim vas, da zapišete nekaj izjav otrok/učencev/dijakov in nam jih pošljete.** Lahko naredite tudi skupen plakat, kamor to vse zapišete, ali pa namesto tega narišete kaj v povezavi s tem, otroci iz nižjih razredov OŠ in v vrtcih lahko narišejo na primer 2 krožnika, na enega izmed njih kakšno hrano sami vsakodnevno jedo, na drugega pa kaj jedo otroci v Afriki itd.
- Kot nadgradnjo te delavnice pa izvedite **TEK PODNEBNE SOLIDARNOSTI** (podnebne spremembe so močno povezane s pomanjkanjem hrane), za katerega vas prosimo, da ga v **tednu od 13. do 17. oktobra 2014**, ko poteka teden aktivnosti v okviru **mednarodne kampanje Karitas »Ena človeška družina, hrana za vse«** posebej skupaj z mladimi, ki bodo tekli, **namenite v znamenje solidarnosti do vseh otrok, vrstnikov, ki nimajo dovolj hrane za normalno preživetje in gredo zvečer lačni spat** – naj bo ta tek mladih, učiteljev, vzgojiteljev, vsi vaši skupno pretečeni kilometri in napor vložen v to, namenjen solidarnosti s tistimi, ki trpijo lakoto in boju proti svetovni lakoti. Z vašimi pretečenimi kilometri bomo opozorili politike v Sloveniji, da naj več naredijo za zmanjšanje svetovne lakote.

Navodila za izvedbo teka vam pošiljamo v posebni prilogi. **Mentorji, prosimo vas, da nam pošljete nekaj fotografij z izvedbe teka v vašem vrtcu, šoli in tudi podatek, koliko kilometrov ste pretekli v znamenje solidarnosti z vsemi, ki trpijo zaradi lakote ter št. skupno otrok, učencev, dijakov, učiteljev, ki so v tem tednu tekli za ta namen. Prosim pošljite nam tudi nekaj misli otrok, učencev, dijakov, ki so se jim utrnile ob problematiki hrane po svetu.**